

**SAAMELAISKÄRÄJIEN TALOUSARVIO
VUODEKSI 2005**

Hyväksytty
saamelaiskäräjien kokouksessa 22.-23.2.2005

1. Saamelaiskäräjien toiminnan yleiset perusteet

Saamelaiskäräjät on saamelaisvaltuuskunnan sijaan lailla (974/95) asetettu saamelaisten itsehallintoelin, joka on aloittanut toimintansa vuoden 1996 alusta. Sen tarkoituksena on toteuttaa Suomen perustuslaissa (HM 973/95) saamelaisille turvattua kieltä ja kulttuuria koskevaa itsehallintoa.

Saamelaiskäräjät on Suomen saamelaisten korkein poliittis-itsehallinnollinen elin, joka toimii oikeusministeriön hallinnonalalla. Se ei ole osa Suomen valtionhallintoa. Saamelaiskäräjät on luonteeltaan edustuksellinen, sillä sen 21 jäsentä ja 4 varajäsentä valitaan saamelaisten kesken joka neljäs vuosi toimeenpantavilla vaaleilla. Saamelaiskäräjät on Suomessa ainoa toimielin, joka voi ilmaista saamelaisten virallisen näkemyksen heitä koskevissa asioissa, sillä se on kansanvaltaisesti valittu täysin saamelainen elin.

Saamelaiskäräjien tehtävänä on hoitaa saamelaisten omaa kieltä ja kulttuuria sekä heidän asemaansa alkuperäiskansana koskevat asiat. Tehtäviinsä kuuluvissa asioissa käräjät voi tehdä viranomaisille aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja. Näissä asioissa käräjät käyttää lisäksi päätösvaltaa siten kuin sitä koskevassa laissa tai muualla lainsäädännössä säädetään.

Saamelaiskäräjien tärkeimpiä toimielimiä ovat käräjien kokous, hallitus ja päätoiminen puheenjohtaja. Lisäksi käräjien toimielinorganisaatioon kuuluvat kuusi lautakuntaa; elinkeino- ja oikeus-, koulutus- ja oppimateriaali-, kulttuuri-, saamen kielen, sosiaali- ja terveys- sekä vaalilautakunta. Käräjien toiminta rahoitetaan valtion varoin.

Saamelaiskäräjien sihteeristö jakaantuu yleiseen, saamen kielen sekä koulutus- ja oppimateriaalitoimistoon. Käräjien palveluksessa on tällä hetkellä 18 vakinaista ja 7 määräaikaista työntekijää.

2. Vuoden 2005 talousarvio; valtionavustukset ja muut tulot

Valtion vuoden 2005 talousarviossa momentilla 25.01.51 on varattu 1.280.000 euroa avustuksiin saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseksi. Määräraha on 10.000 euroa suurempi kuin vuonna 2004.

Oikeusministeriö on päätöksellään 3.1.2005 varannut mainitusta määrärahasta yhteensä 1.151.300 euroa saamelaiskäräjälain 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä ja saamen kielen huoltoa koskevaa pohjoismaista yhteistyötä varten. Tästä määrärahasta ministeriö on osoittanut enintään 84.094 euroa saamen kielen huoltoa koskevaa pohjoismaista yhteistyötä varten.

Oikeusministeriö on lisäksi päätöksellään 24.1.2005 osoittanut eräästä vuoden 2004 määrärahasta käyttämättä jääneen osan eli 45.939,77 euroa ylimääräisenä avustuksena saamelaiskäräjille käytettäväksi vuonna 2005 sen yleistä toimintaa varten. Lisäksi oikeusministeriö on päätöksellään 9.1.2005 osoittanut saamen kielilain toteuttamiseen vuonna 2004 varatusta määrärahasta käyttämättä jääneen osan (n. 24.000 euroa) käräjille käytettäväksi samaan tarkoitukseen vuonna 2005.

Käräjien talousarvioon vuodeksi 2005 on lisäksi otettu Lapin yliopiston kautta myönnetty 45.000 euron avustus Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen saamelaisyksikön toimintaan sekä lisäksi opetusministeriön avustus (n. 44.500 euroa) ja saamelaisalueen kuntien avustukset (n. 9.500 euroa) lastenkulttuurikeskustoimintaan.

Mainitut valtionavustukset sekä saamen kielen toimiston maksullisen käännöstoiminnan tulot ja muut tulot - arviolta noin 25.000 euroa – huomioon ottaen Saamelaiskäräjillä on tänä vuonna käytettävissään noin 1.345.200 euroa varsinaisen toimintansa ylläpitämiseen.

Saamelaiskäräjät päätti vuoden 2004 talousarvion hyväksymisen yhteydessä nostaa vuosina 2004 - 2005 saamelaislasten ja -nuorten asiat yhdeksi keskeiseksi toiminnan painopistealueeksi. Sen vuoksi vuoden 2004 talousarvioon otettiin määräraha-varaukset lastenkulttuurikeskusta ja nuorten toiminnan tukemista varten. Nuorten toiminnan tukeminen

on valittu läpäisyteemaksi myös käräjien tämän vaalikauden toimintaohjelmassa. Tältä pohjalta vuoden 2005 talousarvioon on vuoden 2004 tapaan otettu määrärahavaraukset lasten ja nuorten toimintaan.

Talousarvioon on lisäksi otettu määrärahavaraus kokonaisvaltaisen perustutkimuksen käynnistämiseen saamen kielten nykytilasta saamen kielineuvoston tekemän esityksen ja käräjien tämän vaalikauden (2004 – 2007) toimintaohjelman mukaisesti. Kyseessä on alkurahoitus, ”starttiraha”, joka on tarkoitettu pelkästään määräaikaisen tutkijan palkkaamiseen tutkimussuunnitelman laatimista ja varsinaisen tutkimusrahoituksen hakemista varten.

Talousarvio on rakennettu valtionavustusten ja palvelujen myynnistä kertyvien tulojen varaan. Muutoin talousarvio pohjautuu vuoden 2004 talousarvioon ja alustaviin tietoihin sen toteutumisesta.

Talousarvion ulkopuolelle jäävät Saamelaiskäräjien päätettäväksi tulevat saamelainen kulttuurimääräraha (205.000 euroa), saamelainen oppimateriaalimääräraha (258.000 euroa), saamelainen sosiaali- ja terveyspalvelumääräraha (600.000 euroa) sekä eräät muut avustukset ja projektimäärärahat.

SAAMELAISKÄRÄJIEN TALOUSARVIO VUODEKSI 2005

	<u>2004</u>	<u>2005</u>
HENKILÖSTÖN PALKAT (sis. myös palkkojen sivukulut)	831.500,-	839.000,-
PALKKIOT JA KORVAUKSET (mm. kokouspalkkiot ja ansionmenetykskorvaukset)	25.000,-	29.000,-
TOIMISTOMENOT (mm. toimitilojen vuokrat, tstartarvikkeet, laitteet ja kalusteet sekä puhelin- ja tietoliikennepalvelut)	145.000,-	134.000,-
KOKOUSMENOT (toimielinten kokouskulut)	50.000,-	53.000,-
MUUT TOIMINTAMENOT (mm. sidosryhmätoiminta ja tiedotustoiminta)	73.200,-	103.200,-
SAAMELAISTEN SOSIAALIALAN OSAAMIS- KESKUSTOIMINTA	50.000,-	50.000,-
SAAMELAINEN LASTENKULTTUURIKESKUS	40.000,-	70.000,-
SAAMELAISNUORTEN TOIMINNAN TUKEMINEN	4.000,-	5.000,-
SAAMEN KIELTEN NYKYTILAA KOSKEVAN PERUSTUTKIMUKSEN TEKEMINEN (alkurahoitus)	0,-	25.000,-
SAAMEN KIELILAISTA TIEDOTTAMINEN JA MAAOIKEUSTUTKIMUS (projektirahoitus vuodelle 2004)	20.000,-	0,-
SAAMEN KIELIYHTEISTYÖ (osuus yhteisen saamen kiellautakunnan menoista, saamen kieliain sihteerin palkkaus- ja toimintakulut sisällytetty edellisiin momentteihin)	37.000,-	37.000,-
KAIKKI MENOT JA TULOT VUONNA 2005		
MENOT		
Henkilöstön palkat	839.000,-	
Muut menot	<u>506.200,-</u>	
yht.	1.345.200,-	

TULOT

Valtionavustukset 2005		1.310.740,-
- yleiseen toimintaan	1.067.210,-	
- saamen kielyhteistyöhön	84.090,-	
- ylimääräinen avustus	45.940,-	
- kielilain siirtomääräraha v. 2004	24.000,-	
- POSKE:n saamelaisyksikölle	45.000,-	
- Lastenkulttuurikeskukselle	44.500,-	
Muut avustukset		9.500,-
- saamelaisalueen kuntien osuus Lasten-		
kulttuurikeskuksen menoista		
Palvelujen myyntitulot		<u>24.960,-</u>
	yht.	1.345.200,-